Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Lakivaliokunta 3.11.2022 VN/17/2022
TaV@eduskunta.fi

Asia: asiantuntijalausunto lakivaliokunnan kokoukseen 8.11.2022
HE 111/2022 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle (HE 111/2022 vp) kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavia edustajakanteita koskevan direktiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää kannatettavana edustajakannedirektiivin ja kansallisen lainsäädännön tavoitteita parantaa unionin kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanoa varmistamalla niin sanotun oikeutetun yksikön mahdollisuus edustajakanteen nostamiseksi elinkeinonharjoittaja vastaan silloin, kun kyseessä on kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi säädetyn unionin lainsäädännön rikkominen.

Direktiivin kansalliselle toimeenpanolle asetti säädösteknisiä haasteita se, että edustajakanteella tulisi voida vaatia sekä elinkeinonharjoittajan toimintatavan kieltämistä että hyvitystä kuluttajille. Esityksessä on päädytty ratkaisuun, jossa kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista säädettäisiin uudessa erillislaissa ja hyvitystoimenpiteitä koskeva sääntely sisällytettäisiin voimassa olevaan ryhmäkannelakiin. Lisäksi nimeämisestä oikeutetuksi yksiköksi sekä niihin liittyvistä velvoitteista säädettäisiin lailla. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää ratkaisua hyväksyttävänä, vaikka se ei lainsäädännöllisesti ole paras mahdollinen.

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa esityksen ratkaisua, jonka mukaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa ja Energiavirastoa ei nimettäisi oikeutetuksi yksiköksi kieltomenettelylaissa tarkoitettuihin edustajakanteisiin, koska niiden toimivaltaan kuuluvat jo nykyisin tehokkaat kieltomenettelyt. Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa niin ikään ratkaisua, jonka mukaan ryhmäkannelain mukaista kuluttaja-asiamiehen kanneoikeutta ei laajennettaisi muihin viranomaisiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää hyvänä, että järjestön nimeämisestä oikeutetuksi yksiköksi sekä muista näihin oikeutettuihin yksiköihin liittyvistä velvoitteista säädetään lainsäädäntötasoisesti.

Sari Alho
neuvotteleva virkamies